

ÚVODEM

11

PŘEHLED A OBSAH JARNÍCH TRADIC

13

POSTNÍ DOBA

13

Popeleční středa, 1. neděle postní, 2. neděle postní, 3. neděle postní, 4. neděle postní, 5. neděle postní, 6. neděle postní – Květná

PAŠIJOVÝ TÝDEN

17

Sazometná středa, Zelený čtvrtok, Velký pátek, Bílá sobota

VELIKONOCE

20

Kdy se slaví, datum Velikonoc v letech 2008 až 2100, Boží hod velikonoční
(1. neděle velikonoční), Pondělí velikonoční

VELIKONOČNÍ SYMBOLY

23

Beránek, zajíček, kříž, velikonoční oheň a svíce, pomlázka, pentle, mašle, vajíčko, řehtačka, květiny, kočičky, velikonoční kaktus

OBDOBÍ POVELIKONOČNÍ

29

Fidlovačka, 2. neděle velikonoční – Bílá, apríl (1. 4.), sv. Vojtěch (23. 4.), sv. Jiří (24. 4.), pálení čarodějníc – Filipojakubská noc (30. 4.), 1. máj (1. 5.), stavění máje, sv. Florián (4. 5.), Den matek, sv. Jan Nepomucký (16. 5.), letnice, jízda králů, otevírání studánek, střelba ku ptáku

NÁPADY PRO ŠIKOVNÉ RUCE

41

VELIKONOČNÍ POMLÁZKA

41

Příprava, rukojeť (držadlo) pomlázky, pomlázka z 8 prutů – klasická, pomlázka ze 6 prutů – do kulata, pomlázka z 8 prutů – do kulata, pomlázka z 9 prutů – tatar

VELIKONOČNÍ KRASLICE

44

Vyfukování vajíček – poucha, barvení, reliéfní voskování, batikování, vyškrabování, zdobení, skořápkové kraslice, kraslice zdobená rostlinkami, cibulový vzor

JARNÍ DEKORACE

48

Vysévání obilí do misek – zelená miska, velikonoční kytičky, stojánky na vajíčka, voskové vajíčko, velikonoční věneček, vrbová přívěsek, čarodějnicky dekorace

JARO A DĚTSKÉ HRY

52

Čamrdy – rub a líc, fazole – banka, fazole – lichá nebo sudá, fazole – čára, kuličky, kuličky v kruhu, kuličková pevnost, čáp ztratil čepičku, bludný kořen, Honzo vstávej, káča, kameny, kohoutí zápasy, kuňkavá žába, panna nebo orel, sirkový souboj

RECEPTY

58

Jarní bylinkyové máslo, tvarohová pomazánka s pažitkou, vaječná pomazánka s ředkvíčkami, jarní polévka, česneková polévka – oukrop, špenátová polévka, vaječný smažený hrášek, omelety se špenátovou nádivkou, špenátové omelety s masovou náplní, brambory na kyselo, lepenice, pučálka, čaj proti jarní únavě, strapačky se zelím, zapečený pórek s uzeným masem, pažitková omáčka se sýrem, nádivka, nádivka se sójou, špenát z kopřiv, dušený králik se zeleninou, bábinka šlehaná, piškot s jahodami, velikonoční beránek – jemný, velikonoční beránek – s ořechy, beránek z tvarohového těsta, dietní beránek, velikonoční věnec, velikonoční cop, mazanec, velikonoční koláče, marcipánová vajíčka, jidášky, jarní bylinkyový ocet, velikonoční piškotové vejce

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE

70

ÚVODEM

PŘEHLED A OBSAH LETNÍCH TRADIC

Senoseč, okopávání máku, svátek Božího těla, sv. Antonín (13. 6.), svatojánská noc (23. 6.), sv. Jan Křtitel (24. 6.), sv. Petr a Pavel (29. 6.), sv. Prokop (4. 7.), sv. Markéta (13. 7.), žně, dožínky (obžínky, dožatá), česání chmele, dočesná, sv. Marie Magdaléna (22. 7.), sv. Jakub (25. 7.), sv. Anna (26. 7.), poutě, sv. Vavřinec (10. 8.), svátek Nanebevstoupení Panny Marie (15. 8.), trhy, jarmarky, sv. Bartoloměj (24. 8.)

SYMBOLY LÉTA

Bylinky, ovoce, med, perník, chléb a pečivo, chmel a pivo

73

75

NÁPADY PRO ŠIKOVNÉ RUCE

DŘEVO (KÚRA, KOREK)

Lodička z kůry, korkový vor

99

99

VOSK

Svíčka ze včelího vosku

100

KAMENY, OBLÁZKY

Přírodní domino, oblázkové obrázky

101

BYLINKY

Herbář, bylinkové obrázky – herbář na zdi, mateřídouškový polštárek

102

KUKUŘIČNÉ ŠUSTÍ

Panenka z kukuřičného šustí, kukuřičná čarodějnice

103

LUŠTĚNINY

Barvení rýže, obrázky z barvené rýže, vrstvená rýže, luštěninová dekorace

104

DOŽÍNKOVÝ VĚNEC

LÉTO A DĚTSKÉ HRY

Na skřívánka, na pastvýře (na tatíčka), na ovčáka a ovci, přetahování lanem, hra na Hřimbabu a koření, hra na nebe a peklo, hra na hotače (na hlídače), hra na mámu a na děti, hra na vodníka, házení podkovou, hra na pikolou, hra na pikolou se zvonkem, král hledačů

105

107

RECEPTY

BYLINKY A KVĚTY

Měsícková mast, šťáva z plátků růží, olejšek z růží, bylinný ocet, estragonový ocet

116

117

OVOCE

Malinová šťáva, malinové víno, jahodový džem s rybízem, třešně v těstíčku

119

MED

Pampeliškový med, bezinkový med, třezalkový med, med s ořechy, medové pacle, medové rohlíčky, marokánky, medové bonbóny proti kašli, mléčné karamely, lipové bonbóny, staročeská medovina, propolisová mast

121

PERNÍK

Pardubický perník, moravský perník, zdobící poleva - cukrová, jemně čajové perníčky medovníčky

125

CHLÉB

Domácí chléb, staročeský pecen, venkovský bochník, dalamánky, panádlová polévka, selská chlebová polévka, žebrácká polévka, chlebová sváteční polévka, podkrkonošské kyselo, pagáčky, vepřové po staročesku, chlebovník, nakláčená semena

127

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE

132

Podzim

Obsah

ÚVODEM

135

PŘEHLED A OBSAH PODZIMNÍCH TRADIC

Podzimní sklizeň – ovoce, vinobraní, řepa, len, brambory, sv. Václav (28. 9.), posvícení a hody, dušičky – památka všech zemřelých (2. 11.), myslivci a hony, dračky, sv. Martin (11.11.), přástky, sv. Cecílie (22. 11.), sv. Kateřina (25. 11.), sv. Ondřej (30. 11.)

134

SYMBOLY PODZIMU A RADY

154

ŠKOLA

154

PLODY

155

Sušení ovoce, jablka, hrušky, švestky, víno, šípky, ořechy, houby, brambory, cibule, česnek

PODZIMNÍ OHNÍČKY

164

POUŠTĚNÍ DRAKŮ

165

NÁPADY PRO ŠIKOVNÉ RUCE

167

CIBULOVÝ COP

167

HOUBOVÝ PAŘEZ A LESNÍ DEKORACE

167

PODZIMNÍ STRAŠIDLO

168

PAPIROVÉ HRÁTKY S VĚTREM

168

Malý drak ze špejhlí, klasický drak – Diamond, papírový větrník

VÝROBKY Z PŘÍRODNÍCH PRODUKTŮ

173

Bramborová razítka, bramborové piškvorky

PODZIM A DĚTSKÉ HRY

175

Ovocný koš, dvanáct měsíců, boj o kameny, boj o jablko, řemesla, dřevo – nos, hra na Popelku, procházka kořenářstvím, závod s bramborou, slovní mašinka, člověk, kůň a drak, brambory, na husičky

RECEPTY

180

POSVÍCENÍ

180

Kaldoun, posvícenecká husa, kombinované bramborové knedlíky, posvícenecká nádivka z cukety, posvícenecké koláčky, posvícenecké buchty

BRAMBORY

183

Lepenice, myslivecké brambory, brambory nakyselo, bramborové vdolky, strapačky se zelím, formanské halušky, bramborové škubánky, dušičky, cmunda

OVOCÉ

187

Švestkový salát, ovocný salát, jablková placka, švestková cukrátkta, hrušková povidla, ovocný špíz, trčenica, rosol z trnek, jablečný ocet, švestkový koláč s drobenkou, podzimní čaj

ŠÍPKY

191

Šípková marmeláda, šípkové cukrovinky, šípkové víno, šípkový rosol, šípková povidla

HOUBY

193

Dršťková polévka z hub, houbové řízky, kulajda

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE

194

ÚVODEM

PŘEHLED A OBSAH ZIMNÍCH TRADIC

Advent, roráty, sv. Barbora (4. 12.), sv. Mikuláš (5. 12.) - pochůzka sv. Mikuláše, mikulášský průvod, Boží matka, mikulášské hry, sv. Ambrož (7. 12.), sv. Lucie (13. 12.), Štědrý den (24. 12.) - legenda o narození Ježíška, středovečerní stůl, věštění, půlnocný mše, Hod Boží vánoční (25. 12.), sv. Štěpán (26. 12.), sv. Silvestr (31. 12.), Nový rok (1. 1.), Tři králové (6. 1.), Hromnice (2. 2.), sv. Blažej (3. 2.), masopust - tučný čtvrtok, masopustní neděle, masopustní pondělí, masopustní úterý

SYMBOLY ZIMY A ZIMNÍCH SVÁTKŮ

Adventní věnec, adventní kalendář, vánoční pohledy, jmelí, zlaté prasátko, ryba, betlémy a jesličky, koledy, vánoční vůně, purpura, vánoční stromeček, Ježíšek, dárky, P.F., maškarní veselí

NÁPADY PRO ŠIKOVNÉ RUCE

ADVENTNÍ ČAS

Adventní kalendář, adventní věnec, svícen z jablíčka, světlo ve skle, čert ze sušených švestek, čert z ovoce, svět, zahrádka, vrkoč, jednoduché krmítka, kapsa na vánoční poštu, malování na okna

VÁNOCE

Vizovické pečivo, betlémská hvězda, řetěz na stromeček, ozdoby ze vcelého vosku, ozdoby ze sušeného ovoce, šíšky jako ozdoby, voňavý pomeranč, jmenovky a dárky

MASOPUST A KARNEVAL

Maska z papíru

OSTATNÍ ZIMNÍ NÁPADY

Klasický sněhulák, sněhové iglu, odlevání stop ve sněhu

ZIMA A DĚTSKÉ HRY

Nechod' na horu, jamky ve sněhu, ledová honička, honička na sněhu, trefovačka, kdo byl kdo, bitva s vlky, na saních, eskmák a psi, lov na tulení, sloupy do nebe, bratří mrazi, ovce a vlci, střelba sněhovými Koulemi na terci, branky, závod stonozeck, netradiční závod na lyžích, poslední vypadne, zimní hadi

RECEPTY

MIKULÁŠSKÉ

Černé duše, čertovy pusinky, mikulášské pusinky, mikulášské stromečky, mikulášské suchárky

VÁNOČNÍ

Vanilkové rohlíčky s mandlemi, hubinky, zázvorky, punč štědrovečerní, vánočka, rybí polévka s knedlíčky, vánoční hrachová polévka z Podkrkonoší, štědrovečerní polévka z jižních Čech, hubník, pučálka, černý kuba, smažený kapr na hořčici, smažený kapr s česnekem, pikantní kapr, Bramborový salát, vánoční štrudl, čajové kuličky

SILVESTROVSKÉ

Vaječný koňak, půlnocný chilli polévka, bowle

MASOPUSTNÍ

Masopustní bochánek, koblihy ze šlehaného těsta, boží milosti, Bramborové šlejšky

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJE

197

199

221

229

229

233

237

238

240

246

246

248

254

254

251